

SKILLCO

Pregled ZGIGM aktivnosti in izdelkov s področja VZD v gradbeništvu

GZS ZGIGM

19-04-2019, GZS, Ljubljana

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

SKILLCO

www.skillco.eu

Zbornica gradbeništvu in industrije gradbenega materiala

WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training

Kecskeméti Szakképzési Centrum

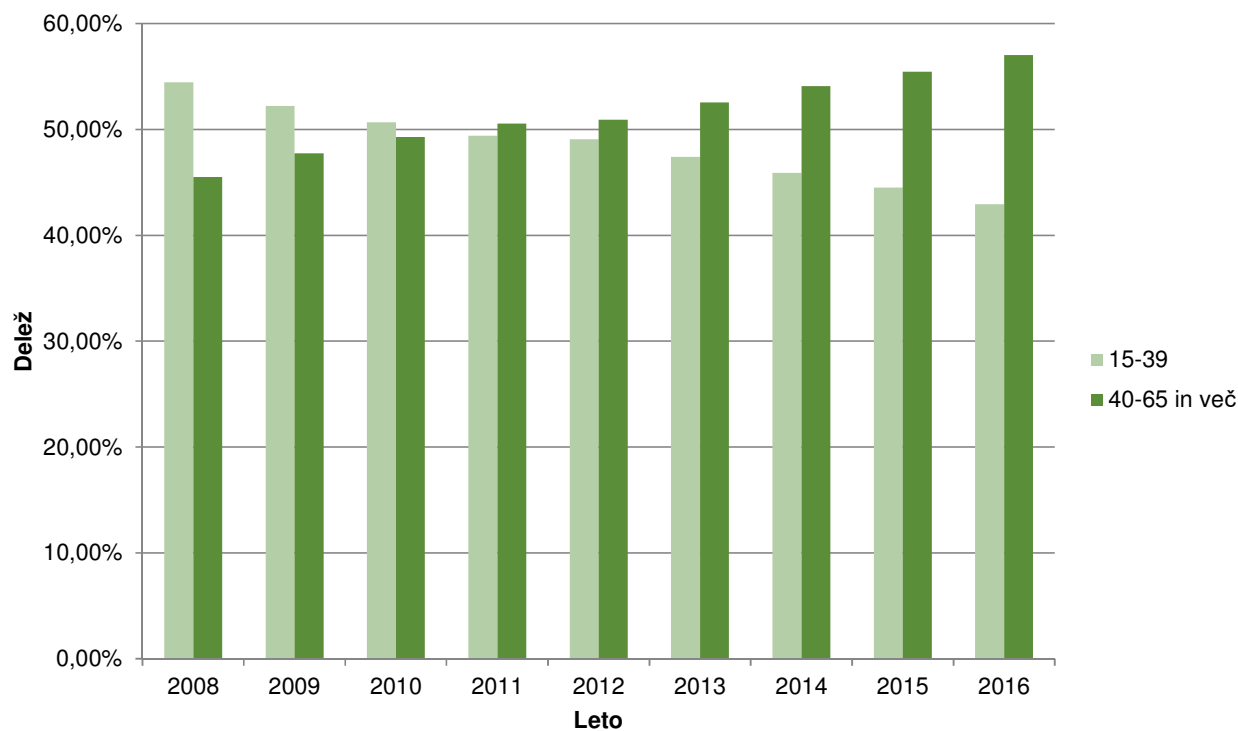

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Starostna struktura zaposlenih v gradbeništvu 2008 -2016

SKILLCO

www.skillco.eu

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Zbornica gradbeništv
in
industrije gradbenega materiala

WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt: Gradim zdravo - Promocija preventivnih ravnanj za manj mišično-kostnih obolenj med gradbenimi delavci (2015-2016)

partnerji:

Koordinator: Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti,
Zbornica gradbeništv
in
industrije gradbenega materiala pri GZS,
Zbornica varnosti in zdravja pri delu

Projekt: UPP GAMES – Razvoj aplikacij za usposabljanje za delo na višini (2017-2019).

Učenje osnovnih zdravstvenih in varnostnih veščin na delu na višini skozi resničnostne igre
Mednarodni projekt, sodeluje 6 evropskih partnerjev,
koordinator: paritetni sklad Fundación Laboral de la Construcción (Španija),
Institut de Formation Sectoriel du Bâtiment (Luksemburg),
Open Universiteit Nederland (Nizozemska),
Westdeutscher Handwerkskammertag (Nemčija),
Centro Edile Andrea Palladio (Italija)
in GZS ZGIGM (Slovenija).

SKILLCO

www.skillco.eu

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica gradbeništa in
industrije gradbenega materiala

FIEC

ÉVOSZ

WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Logo of Westdeutscher Handwerkskammertag.

SOLŠKI
CENTER
CELJE

Institute
of the Republic of Slovenia
for Vocational Education
and Training

Logo of Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training.

Kecskeméti
Szakképzési
Centrum

BKSZC

BERUFSBILDUNGSWERK
DER BAUINDUSTRIE NRW

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- zgibanka z osnovnimi informacijami o projektu,
- beležka za vodenje dnevnika o spremljanju težav z zdravjem oz. beleženje preventivnih aktivnosti – »spremljam svoje zdravje«,
- publikacija Absentizem v gradbenih dejavnostih zaradi mišično-kostnih obolenj in priporočila za izvedbo promocije zdravja,
- publikacija »Absenteeism in the Construction Industry due to Musculoskeletal Disorders and Recommendations for the Implementation of Workplace Health Promotion«.

SKILLCO

www.skillco.eu

WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI

- podrobna analiza absentizma zaradi mišično kostnih bolezni v podjetjih in družbah (vprašalniki za UPRAVO IN DELAVCE, objava strokovnih člankov, predstavitev projekta na posvetu ZZS v Laškem 26. in 27.11.2015)
- ocena stanja prek anketnikov in obdelave podatkov s strani deležnikov (članov ožje delovne skupine), pred mentorskim obiskom in kasneje po obisku gradbišča,
- priprava informativnega večjezičnega tiskanega gradiva – informacijske mape za delodajalce in delavce,
- priprava, oblikovanje, prevod, tisk, razdelitev in pošiljanje tiskanih projektnih gradiv (informacijske mape z info listi) delodajalcem in delavcem,
- pregled in priprava nabora drugih že pripravljenih vsebin in rezultatov iz podobnih projektov promocije zdravja za delodajalce,
- priprava nabora ustreznih vzpodbud in nagrad delavcem, ki so izboljšali svoje ravnanje na osebni skrbi za zdravje,
- akcija na terenu - mentorski obisk gradbišč in opazovanje ravnanj delavcev; izvedba krajše praktične delavnice na gradbišču,
- organizacija druženja gradbenih delavcev na malici ob zdravem obroku po zaključku mentorskega obiska na gradbišču,
- organizacija zaključne konference projekta,
- predlog vsebin za vključitev v kurikulum izobraževalnih programov na področju gradbeništva,
- poskusna izvedba tematskega predavanja na izobraževalnih ustanovah in zainteresiranih organizacijah (ŠC Celje - Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja, UL FGG, Alumni klub študentov CPU, ...), spomladi 2016.

ZASNOVA PROJEKTA

Delovna mesta v gradbeništvu so zaradi narave dela precej obremenjujoča za zdravje delavcev, saj so delavci pri svojem delu izpostavljeni težkim obremenitvam, delu v prisiljenih položajih, ponavljajočim gibom, ropotu, vlagi, zaprašenosti, najrazličnejšim vremenskim pogojem idr. Zaradi navedenih razlogov je med delavci v gradbeništvu veliko odsotnosti zaradi mišično kostnih obolenj, kar je tudi razlog številnih invalidskih upokojitev. Za v Sloveniji boleznimi mišično kostnih obolenj niso priznane kot poklicne bolezni, vendar so pri gradbenih delavcih te bolezni pogosto posledica dela v že navedenih pogojih.

Zato je pomembno, da s promoviranjem in tudi konkretnimi ukrepi podjetja organizirajo spodbujanje preventivnih ravnanj pri delavcih, saj bi z njimi lahko v daljšem obdobju dosegli doseganje delovnih rezultatov in bolj zdravo življenje tudi v starosti.

Promocija zdravja na delovnem mestu je več kot le izpolnjevanje zakonskih zahtev glede varnosti in zdravja. Pomeni tudi, da delodajalci dejavno pomagajo svojim zaposlenim pri izboljšanju splošnega zdravja in dobrega počutja. Bistvenega pomena je, da so delavci vključeni v ta proces ter da se upoštevajo njihove potrebe in stališča glede organizacije dela in delovnega mesta.

DEJSTVA IN PODATKI

Iz naslova odsotnosti zaradi bolniških staležev (BS) in razloga vseh zadržanosti je v letu 2014 delodajalce gradbenih dejavnosti in ZZS skupaj po naših izračunih za 607.928 delovnih dni bremenilo okvirno v znesku 26.288.613 EUR (Večinoma je razlog zadržanosti bolezen sist. in vez. tkiva ca. 20 % deleža v letnem povprečju številna izgubljenih delovnih dni na enega zaposlenega delavca v teh dejavnostih). Enaka statistika v letu 2013 je beležila 660.001 izgubljenih delovnih dni v znesku 28.856.036 EUR. BS v gradbeni dejavnosti (samo F dejavnost) delodajalce so delodajalce bremenili v letu 2014 ca. 66 % po številu primerov BS (povprečje v Sloveniji je 65 %) in ca. 38 % po številu dni BS (povprečje v Sloveniji je 34 %).

Projekt promocije zdravja za zmanjševanje absentizma zaradi mišično-kostnih bolezni

Projektjni konzorcij:

Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije
Dalmatinska ulica 4, 1000 Ljubljana

t.: 01/43 41 220, e: sdgd@sindikatk-zss.si, i: www.sdgd.si

GZS Zbornica gradbeništva in industrije IGM
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

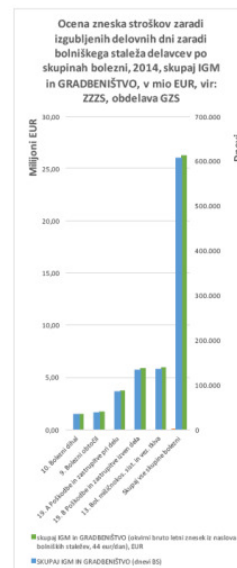
t.: 01/5898 242, e: zgigm@gzs.si, i: www.gzs.si/zgigm

Zbornica varnosti in zdravja pri delu
Miklošičeva cesta 38, 1000 Ljubljana

t.: 01/430 32 56 e: info@zbornica-vzd.si, i: www.zbornica-vzd.si

Projekt na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje projekta za promocijo zdravja v letu 2015 in 2016 sofinancira Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

NAHEN

Spodbuditi delavce in delodajalce k aktivni promociji bolj zdravih delovnih mest, še posebej tistih, kjer se v gradbeništvu najpogosteje pojavljajo mišično kostna obolenja.

CILJ

Analiza stanja v desetih gradbenih podjetjih in predstavitev pozitivnega ravnanja za zmanjšanje mišično kostnih obolenj. Na podlagi projektnih rezultatov in ugotovitev priprava koristnih informacij za zmanjševanje teh obolenj in posredovanje strokovnih gradiv v gradbeno podjetja in delavcem. Pomoč podjetjem in družbam pri ukrepih za zmanjševanje bolniških odsotnosti in posledičnih stroškov zaradi mišično kostnih bolezni. Ozaveščanje delavcev in njihovih vodij o zdravem in varnem načinu dela in vzpodbujanje delodajalcev k premišljeni in trajni promociji zdravja na delovnem mestu.

PRIČAKOVANI REZULTATI

Uvedba boljših dobrih praks v podjetjih in družbah promocije zdravja. Večje poznavanje ukrepov promocije zdravja na delovnem mestu usmerjenih za gradbeno panogo. Hiperposredna strokovna pomoč s področja promocije zdravja na delovnem mestu na 10-ih gradbiščih. Vključitev vsaj 50-ih delavcev v ukrepe promocije zdravja na delovnem mestu in nagajevanje najbolj prizadevanih delavcev z nagradami po izboru strokovne projektno skupine.

PODJETJA IN DRUŽBE ALI BI SODELOVALI Z NAMI?

V okviru projekta »Promocija preventivnih ravnanj za manj mišično kostnih obolenj med gradbenimi delavci« bomo opravili predstavitve promocije zdravja na delovnem mestu na gradbiščih med delavci in zanima nas ali bi bili pripravljeni sodelovati? Usmerjene bodo v opazovanje aktivnosti na gradbišču in predstavitev ukrepov preprečevanja mišično-kostnih obolenj. Izvedene delavnice lahko uporabite kot del programa vaše promocije zdravja. Delavnice bomo izvajali v času med februarjem in majem 2016.

ALI VESTE?

KATERI SO POMEMBNEJŠI DEJAVNIKI TVEGANJA NA DELOVNIH MESTIH V GRADBENIH DEJAVNOSTIH?

Obstajajo šteje znani in identificirani biomehanski dejavniki, ki zahtevajo sistematičen pristop:

Njihove značilnosti so magnituda in amplituda (na primer število kilogramov ali stopinj kota), število ponovitev in trajanje izpostavljenosti delavca omejitvam.

Pozreto po letaku Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu z naslovom Z delom povezana kostrno-mišična obolenja v Evropi (<https://osha.europa.eu/si/themes/musculoskeletal-disorders>) in publikaciji Mišično-kostne bolezni slabo razumljena »pandemija«. Evropski sindikalni inštitut ETUI-REHS, Oddelek za varnost in zdravje pri delu HESA.

STREŠTVA ZA PROMOCIJO ZDRAVJA NA DEL. MESTU

Iz odgovorov, ki smo jih prejeli v oktobru in novembru 2015 s strani podjetnikov in gospodarskih družb iz dejavnosti IGM in gradbeništvo, je sredstva za promocijo zdravja na delovnem mestu do sedaj namenilo manj kot polovica anketirancev. Kjer so jih, pa le-ta znašajo med 1.000 in 120.000 evri. Višina je odvisna od organiziranih aktivnosti in števila zaposlenih.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

SKILLCO

www.skillco.eu

WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

POMEMBNEJSI DEJAVNIKI TVEGANJA NA MOJEM DELOVNEM MESTU

Obstajajo štirje znani in identificirani biomehanski dejavniki, ki zahtevajo sistematičen pristop:

SILA (neposreden mehanični pritisk na telo)

DRŽA (slaba, neprimerna, nenaravna, prisilna drža)

VIBRACIJE TELESA, SLABA RAZSVETLJAVA ALI HLADNI DELOVNI PROSTORI

GIBANJE (pogosto ponavljajoči se gibi, stalna uporaba rok)

Njihove značilnosti so magnetuda in amplituda (na primer število kilogramov ali stopinj kota), število ponovitev in trajanje izpostavljenosti delavca omejitvam.

Povzeto po letaku Evropske agencije za vamost in zdravje pri delu z naslovom Z delom povezana kostno-mišična obolenja v Evropi (<https://osha.europa.eu/sl/themes/musculoskeletal-disorders>) in publikaciji Mišično-kostne bolezni slabo razumljena »pandemija«, Evropski sindikalni inštitut ETU-I-REHS, Oddelek za vamost in zdravje pri delu HESA.

MOJ MESEČNIK AKTIVNOSTI V IZOGIB MIŠIČNO-KOSTNIM BOLEZNUM

Kaj lahko naredim sam? Nekaj idej podajamo spodaj. Kaj pa vi počnete na delovnem mestu? Zapisujte svoje aktivnosti. Najboljše in redne prakse bomo nagradili. Naredite nekaj za svoje zdravje!

GIBALNE AKTIVNOSTI NA DELOVNEM MESTU (gibalni odmor na del.mestu, sproščanje po zaključku delovnega dne)

UPORABA ROTACIJE DELOVNEGA MESTA (menjavanje za poslenih na sorodnih delovnih mestih)

UPORABA ZAŠČITNIH SREDSTEV NA DEL.MESTU (zaščitne rokavice, kolenčniki, opora za zadnjico)

MOJE TEDENSKE ZDRAVSTVENE TEŽAVE V OPAZOVANEM OBDOBJU

Označite, če vas v opazovanem tednu kaj od naštetega boli in v katerem predelu telesa. Zapisujte sprti.

Datum začetka zapisovanja: _____

ZABELEŽKA	1. TEDEN	2. TEDEN	3. TEDEN	4. TEDEN
VRAT, ZG. DEL HRBTA				
SP. DEL				
HRBTA				
RAME, ROKE				
ZAPESTJE, DLANI				
KOLNI, NOGE, KOLENA, STOPALA				
DRUGE ZABELEŽKE O BOLEČINAH IN POČUTJU				

ZABELEŽKA	5. TEDEN	6. TEDEN	7. TEDEN	8. TEDEN
VRAT, ZG. DEL HRBTA				
SP. DEL				
HRBTA				
RAME, ROKE				
ZAPESTJE, DLANI				
KOLNI, NOGE, KOLENA, STOPALA				
DRUGE ZABELEŽKE O BOLEČINAH IN POČUTJU				

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Po končanem obdobju opazovanja pošljite izpolnjen karton na SDGD Slovenije, Dalmatinova ulica 4, 1000 Ljubljana ali na GZS ZGIGM, Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

SKILLCO

www.skillco.eu

Zbornica gradbeništvu in industrije gradbenega materiala

WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training

Kecskeméti Szakképzési Centrum

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

SKILLCO

www.skillco.eu

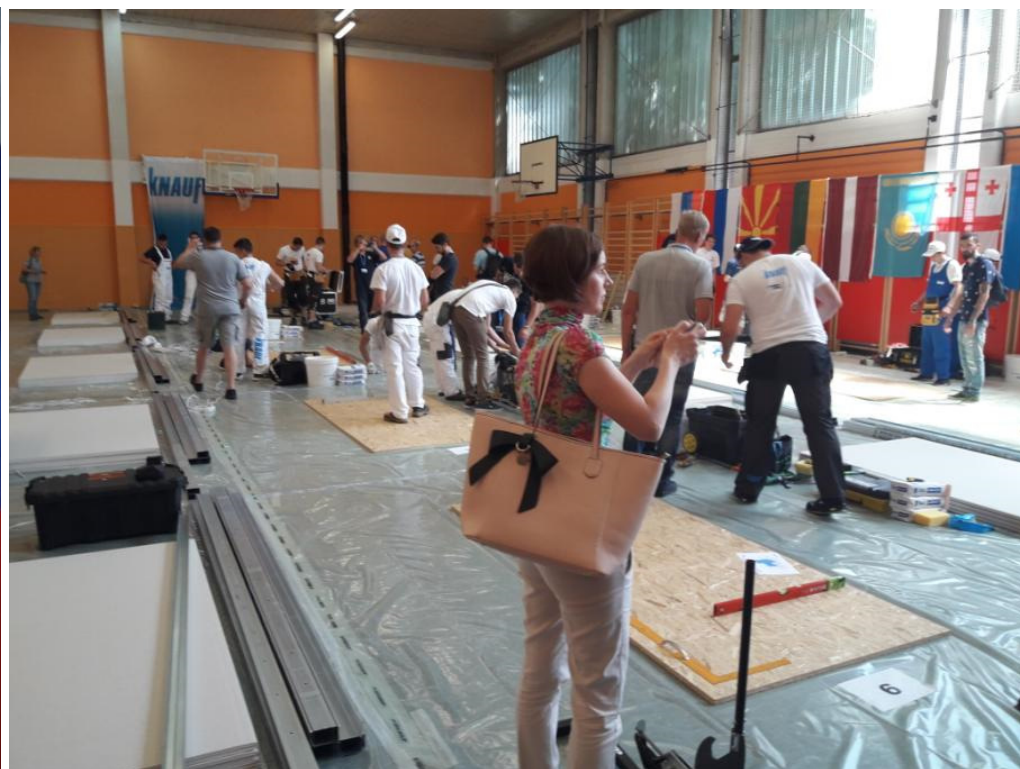
WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

SKILLCO

www.skillco.eu

Zbornica gradbeništv in industrije gradbenega materiala

WESTDEUTSCHER HANDWERKSKAMMERTAG

Institute of the Republic of Slovenia for Vocational Education and Training

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

POMEMBNEJSI DEJAVNIKI TVEGANJA NA MOJEM DELOVNEM MESTU

Obstajajo štirje znani in identificirani biomehanski dejavniki, ki zahtevajo sistematičen pristop:

SILA (neposreden mehanični pritisk na telo)

DRŽA (slaba, neprimerna, nenaravna, prisilna drža)

VIBRACIJE TELES, SLABA RAZSVETLJAVA ALI HLADNI DELOVNI PROSTORI

GIBANJE (pogosto ponavljajoči se gibi, stalna uporaba rok)

Njihove značilnosti so magnituda in amplituda (na primer število kilogramov ali stopinj kota), število ponovitev in trajanje izpostavljenosti delavca omejitvam.

Povzeto po letaku Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu z naslovom Z delom povezana kostno-mišična obolenja v Evropi (<https://osha.europa.eu/sl/themes/musculoskeletal-disorders>) in publikaciji Mišično-kostne bolezni slabo razumljena »pandemija«, Evropski sindikalni inštitut ETU-I-REHS, Oddelek za varnost in zdravje pri delu HESA.

MOJ MESEČNIK AKTIVNOSTI V IZOGIB MIŠIČNO-KOSTNIM BOLEZINAM

Kaj lahko naredim sam? Nekaj idej podajamo spodaj. Kaj pa vi počnete na delovnem mestu? Zapišite svoje aktivnosti. Najboljše in redne prakse bomo nagradili. Naredite nekaj za svoje zdravje!

GIBALNE AKTIVNOSTI NA DELOVNEM MESTU (gibalni odmor na del.mestu, sproščanje po zaključku delovnega dne)

UPORABA ZAŠČITNIH SREDSTEV NA DEL.MESTU (zaščitne rokavice, kolenčniki, opora za zadnjico)

UPORABA ROTACIJE DELOVNEGA MESTA (menjavanje zaposlenih na sorodnih delovnih mestih)

MOJE TEDENSKE ZDRAVSTVENE TEŽAVE V OPAZOVANEM OBDOBJU

Označite, če vas v opazovanem tednu kaj od naštetega boli in v katerem predelu telesa. Zapišite proti.

Datum začetka zapisovanja: _____

ZABELEŽKA	1. TEDEN	2. TEDEN	3. TEDEN	4. TEDEN
VRAT, ZG. DEL HRBTA				
SP. DEL				
HRBTA				
RAME, ROKE				
ZAPESTJE, DLANI				
KOLKI, NOGE, KOLENA, STOPALA				
DRUGE ZABELEŽBE O BOLEČINAH IN POČUTJU				

ZABELEŽKA	5. TEDEN	6. TEDEN	7. TEDEN	8. TEDEN
VRAT, ZG. DEL HRBTA				
SP. DEL				
HRBTA				
RAME, ROKE				
ZAPESTJE, DLANI				
KOLKI, NOGE, KOLENA, STOPALA				
DRUGE ZABELEŽBE O BOLEČINAH IN POČUTJU				

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Po končanem obdobju opazovanja pošljite izpolnjen karton na SDGD Slovenije, Dalmatinova ulica 4, 1000 Ljubljana ali na GZS ZGIGM, Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

SKILLCO

www.skillco.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

UPP GAMES – Razvoj aplikacij za usposabljanje za delo na višini.

Oblike dela: fokusne skupine za namen preprečevanj tveganj
Po različnih državah deležniki razpravljamo o tveganjih, povezanih z delom na višini, zaznanih pri dijakih in zaposlenih, ter o tem, kako jih učinkovito preprečevati oziroma zmanjševati že v šoli in kasneje pri dejanskem delu.

Rezultat App v obliki iger na gradbišču in priročnik za učitelje, trenerje, dijake in zaposlene.

SKILLCO
www.skillco.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Hvala za pozornost

Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala pri GZS

https://www.gzs.si/zbornica_gradbenistva_in_industrije_gradbenega_materiala

Mag. Jože Renar